

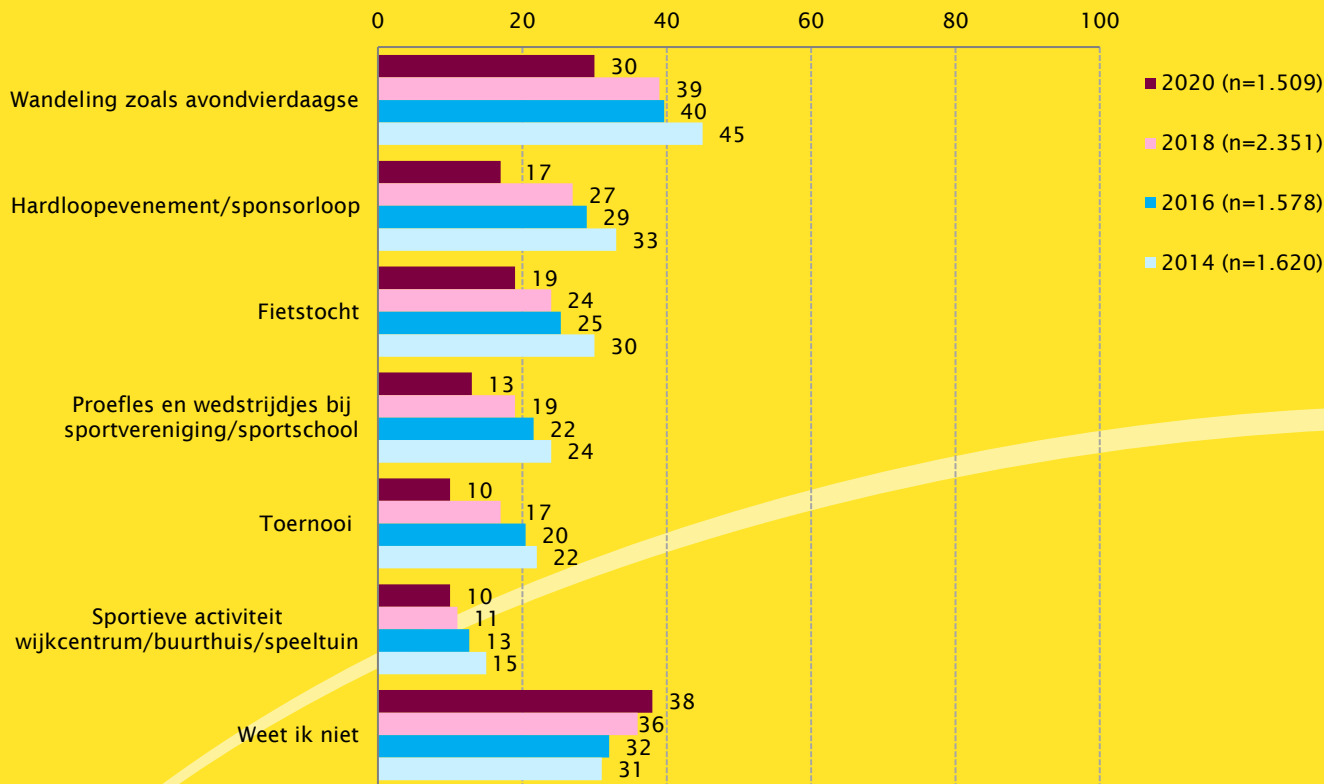
Sport en bewegen in de buurt (2020)

Bekendheid van Nederlanders met sportieve activiteiten in hun buurt en de buurtsportcoach

Factsheet 2020/30

Eva Heijnen & Wikke van Stam

Figuur 1. Bekendheid met sport- en beweegactiviteiten de afgelopen twaalf maanden in of vanuit de buurt volgens de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar, per jaar (in procenten, meer antwoorden mogelijk, exclusief activiteiten < 10%)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (2014, 2016, 2018 en 2020), Mulier Instituut.

Sport en bewegen in de buurt

Sport en bewegen in de buurt van je eigen huis is iets wat al jaren wordt gepromoot en gefaciliteerd door de overheid. In het beleidsprogramma Sport en Bewegen in de Buurt (SBB), dat liep tussen 2012 en 2018, werd dat onder meer gedaan door de inzet van buurtsportcoaches (via de Brede Impuls Combinatiefuncties) en door het opstarten van interventies (via de Sportimpuls). De inzet van buurtsportcoaches is daarna voortgezet onder de Brede Regeling Combinatiefuncties. Buurtsportcoaches hebben als taak om deelname aan sporten, bewegen en/of cultuur te stimuleren door verbindingen te leggen met verschillende sectoren, waaronder de buurt. Uit de monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2019 blijkt dat in drie kwart van de gemeenten (76%) buurtsportcoaches de verbinding leggen met de buurt.

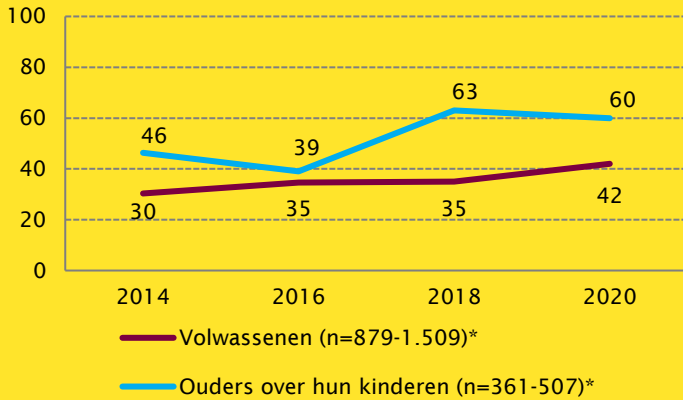
Via het Nationaal SportOnderzoek (NSO) achterhalen we sinds 2014 tweejaarlijks in hoeverre mensen bekend zijn met en deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten in hun buurt. In dit factsheet worden de resultaten van de meting

in 2020 gepresenteerd en worden deze (indien relevant) met vorige metingen vergeleken.

Bekendheid sport- en beweegaanbod in de buurt

Een aanzienlijk deel van de Nederlandse bevolking geeft aan niet te weten of het afgelopen jaar sportieve activiteiten in hun buurt zijn georganiseerd (38% in 2020, figuur 1). Deze onbekendheid neemt sinds 2014 toe en geldt voor alle in figuur 1 genoemde activiteiten. Een derde (30%) van de Nederlanders is in 2020 bekend met wandelingen in of vanuit hun buurt (in 2014 45%) en 17 procent met hardloopevenementen (in 2014 33%). Hoewel de bekendheid over de jaren heen steeds meer afneemt, is de afname tussen 2018 en 2020 relatief groot. Een verklaring hiervoor ligt mogelijk bij de coronamaatregelen. De vragenlijst is in juni 2020 afgenomen en toen golden de coronamaatregelen al tweeënhalve maand, waardoor georganiseerde wandelingen zoals een avondvierdaagse en hardloopevenementen niet mogelijk waren.

Figuur 2. Deelname aan sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt in de afgelopen twaalf maanden volgens de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar, per jaar (in procenten, gegevens over kinderen verkregen door ouders, basis is Nederlanders die bekend zijn met aanbod)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (2014, 2016, 2018 en 2020), Mulier Instituut.
*De n van de vier meetjaren ligt tussen de weergegeven aantallen.

Deelname aan sport- en beweegaanbod in de buurt

Over de jaren heen hebben steeds meer volwassenen die bekend zijn met sport- en beweegactiviteiten in de buurt ook daadwerkelijk deelgenomen aan deze activiteiten: in 2014 nam 30 procent van die volwassenen deel aan de sport- en beweegactiviteiten in de buurt, en dit is gegroeid naar 42 procent in 2020 (figuur 2). Kinderen nemen volgens hun ouders (die bekend zijn met het aanbod) beduidend vaker deel aan sport- en beweegactiviteiten in de buurt dan volwassenen. Een verklaring hiervoor is dat er vaker activiteiten voor kinderen worden aangeboden (zie paragraaf hieronder). Ook deze deelname van kinderen stijgt, van 46 procent in 2014 naar 60 procent in 2020.

De sport- en beweegactiviteiten zijn volgens twee derde (63%, niet in figuur) van de Nederlanders niet op een specifieke doelgroep gericht. Als het aanbod wel op een specifieke doelgroep is gericht, dan is dat met name op kinderen (29%) en ouderen (15%). Deze percentages komen overeen met 2018.

Minder Nederlanders hebben de intentie de komende jaren deel te gaan nemen aan sport- en beweegactiviteiten in de buurt dan voorgaande jaren. In 2020 denkt een kwart deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten (24%, figuur 3). De intentie om deel te nemen is sinds 2014 afgenomen (2018: 27%, 2016: 33% en 2014: 37%, niet in figuur). Die trend komt niet overeen met de deelnametrend (figuur 2).

Figuur 3. Intentie deelname aan sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt in de komende jaren volgens de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar (in procenten, n=1.509)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (2020), Mulier Instituut.

Een derde geeft aan niet deel te zullen nemen omdat de activiteiten hen niet aanspreken. Daarnaast zegt één op de tien Nederlanders geen intentie te hebben om deel te nemen aan activiteiten, omdat deze activiteiten niet voor hen maar voor andere doelgroepen zijn bedoeld. Het aandeel Nederlanders dat onbekend is met het sport- en beweegaanbod in de buurt is met de jaren gegroeid (zie figuur 1). Het is aannemelijk dat de Nederlanders minder intentie hebben om deel te nemen wanneer zij niet bekend zijn met het aanbod of andersom als de intentie om deel te nemen ontbreekt, dan is mogelijk de bekendheid met het aanbod ook minder.

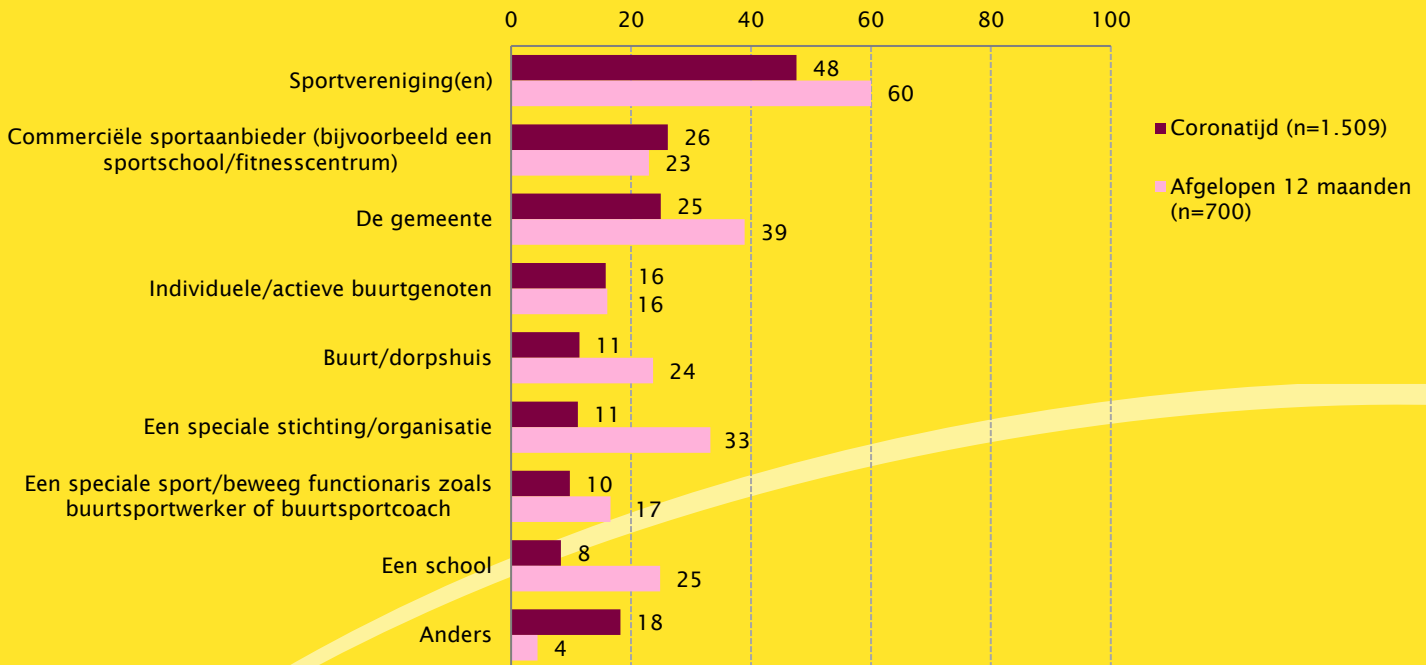
Ontwikkeling sport- en beweegaanbod in de buurt

Bijna de helft van de Nederlanders (46%, niet in figuur) geeft aan zicht te hebben op hoe het aanbod van georganiseerde sport- en beweegactiviteiten in de buurt zich in de afgelopen vier jaar heeft ontwikkeld (in 2018 43%). Daarvan ziet 10 procent dat het aanbod (sterk) is toegenomen, 7 procent ziet dat het aanbod (sterk) is afgenomen en de overige mensen vinden dat het aanbod min of meer gelijk is gebleven.

Tevredenheid sport- en beweegaanbod in de buurt

Vier op de tien Nederlanders (39%, niet in figuur) zijn (zeer) tevreden over de mogelijkheden om aan sport- en beweegactiviteiten in de buurt deel te nemen. De tevredenheid met het aanbod in de buurt neemt sinds 2014 af (2018: 44%, 2016: 48% en 2014: 51%). In 2020

Figuur 4. Betrokken partijen bij sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt, in de afgelopen twaalf maanden volgens de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar die bekend is met aanbod in hun buurt, en tijdens de coronatijd¹ volgens de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar (in procenten, meer antwoorden mogelijk)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (2020), Mulier Instituut.

staan meer Nederlanders neutraal tegenover deze stelling (54%, was 50% in 2018). Slecht een klein deel van de Nederlandse bevolking (8%) is ontevreden over de mogelijkheden om in of vanuit de buurt deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten.

Sportgedrag in de buurt tijdens coronamaatregelen

Sinds half maart 2020 gelden in Nederland een aantal maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. 44 procent van de volwassenen (niet in figuur) geeft aan dat hun sportgedrag in de buurt in de coronatijd¹ is veranderd. De volwassenen zijn met name meer gaan sporten in en om het eigen huis. Voor meer dan de helft van de volwassenen (56%) is het sporten in de buurt niet veranderd door de coronamaatregelen. Dat komt vooral omdat ze überhaupt weinig of niet in de buurt sporten (43%).

Volgens zes op de tien ouders (62%, niet in figuur) is het sportgedrag in de buurt van hun kind(eren) veranderd door de coronamaatregelen. Het beeld over wat er dan veranderd is, is bij kinderen minder eenduidig dan bij volwassenen. Bijna een kwart van de kinderen (23%) is

meer in en om het huis gaan sporten, maar daarnaast is ook 18 procent minder in de buurt gaan sporten.

Volgens zes op de tien Nederlanders die bekend zijn met sport- en beweegactiviteiten in de buurt (60%, figuur 4) is een sportvereniging de afgelopen 12 maanden betrokken geweest bij sport- en beweegactiviteiten in de buurt. Ook in de coronatijd lijkt de sportvereniging het meest betrokken (48%). Minder mensen noemen onder andere de beweegfunctionaris (zoals de buurtsportcoach) als betrokken partij bij sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt tijdens de coronatijd, maar dit beeld kan wat vertekend zijn doordat de vraag over corona aan alle respondenten is gesteld. Het antwoord 'anders' is tijdens

¹ Met de **coronatijd** bedoelen we in dit factsheet de periode van de coronamaatregelen van maart tot juni 2020. Van 15 maart tot 29 april waren alle samenkomsten verboden. Vanaf 29 april mochten kinderen t/m 12 jaar weer samen buiten sporten en jongeren van 13 t/m 18 jaar op 1,5 meter afstand. Vanaf 11 mei mochten volwassenen (18+) ook buiten sporten op 1,5 meter afstand en hoefden jongeren t/m 18 geen 1,5 meter afstand meer te houden. De vraag over de coronatijd is aan alle respondenten gesteld.

Figuur 5. Bekendheid met één of meer speciale functionarissen die sport- en beweegactiviteiten organiseren of stimuleren in de buurt volgens de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar (in procenten, n=1.509)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (2020), Mulier Instituut.

de coronatijd vaker gegeven, maar dit komt voornamelijk omdat men 'geen idee' had.

(On)bekendheid sport- en beweegfunctionaris

Buurtsportcoaches zijn in bijna alle gemeenten in Nederland actief (98%, [Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties, 2019](#)), en ruim drie kwart van hen verbindt sport met de buurt. Niet iedereen van deze beroepsgroep gebruikt echter de term buurtsportcoach als functietitel. Vandaar dat in de uitvraag gebruik is gemaakt van de wat algemenere omschrijving 'sport- en beweegfunctionarissen, zoals een buurtsportcoach'. 17 procent van de Nederlanders (figuur 4) weet dat een speciale sport- en beweegfunctionaris is betrokken bij sport- en beweegactiviteiten in de buurt in de afgelopen 12 maanden. Dit is wat meer dan de 12 procent in 2018 (niet in figuur). Op de vraag of men één of meer speciale functionarissen kent die in hun buurt of dorp sport- en beweegactiviteiten organiseren of stimuleren, heeft een kwart (25%, figuur 5) van deze functie gehoord. Ruim een derde (39%) weet het niet en ook ruim een derde (36%) heeft nog nooit van deze functie gehoord. Vergeleken met 2018 is zowel de bekendheid als de onbekendheid een paar procent toegenomen en de 'weet ik niet' categorie wat kleiner geworden.

De (on)bekendheid met de buurtsportcoaches blijkt ook uit resultaten van de Vrijtijdsomnibus van het SCP (2018). In 2018 geven acht op de tien Nederlanders (12 jaar en ouder) aan dat zij niet weten of er buurtsportcoaches actief zijn in de gemeente. Volgens 13 procent van de

Nederlanders zijn er buurtsportcoaches in hun gemeente actief en volgens 7 procent zijn er geen buurtsportcoaches in hun gemeente actief.

inzet van de sport- en beweegfunctionaris

Aan de Nederlanders die bekend zijn met sport- en beweegfunctionarissen in hun buurt is gevraagd wat zij hebben gemerkt van de inzet van deze functionaris in hun gemeente. Bijna de helft (47%) van deze Nederlanders ziet de inzet van deze functionaris terug in sport- en beweegactiviteiten en evenementen. Een derde van de Nederlanders (33%) merkt weinig tot niets van de inzet van de functionaris. Een tiende van de Nederlanders (12%) weet niks van de inzet doordat ze naar eigen zeggen niet de doelgroep zijn of er niet op letten. De overige 8 procent valt binnen de categorie 'anders'.

Conclusie

Over het algemeen laten de resultaten zien dat Nederlanders steeds minder bekend zijn met sport- en beweegactiviteiten in hun buurt, maar dat als ze er bekend mee zijn ze wel vaker deelnemen daaraan. Ze merken dat deze georganiseerd worden door sportaanbieders, organisaties in de gemeente (zoals een buurthuis of een school), buurtgenoten en de speciale sport- en beweegfunctionaris. Aangezien zo goed als elke gemeente een buurtsportcoach heeft, lijkt de bekendheid met de sport- en beweegfunctionaris die activiteiten in de buurt organiseert klein. Dit kan mede veroorzaakt worden doordat lang niet in elke buurt buurtsportcoaches actief zijn en doordat de buurtsportcoach werkt voor of in samenwerking met een andere organisatie (zoals een vereniging of een school), en wellicht niet op persoonlijke titel bekend is maar als medewerker van die organisatie.

Meer lezen

Alle resultaten van onderzoeken van het Mulier Instituut over de Brede Regeling Combinatiefuncties vindt u [hier](#).

Verantwoording

Het panel van het Nationaal Sportonderzoek (NSO) is een representatieve groep Nederlanders in de leeftijd van 16 tot 80 jaar. In de jaren 2014, 2016, 2018 en 2020 zijn vragen opgenomen over Sport en Bewegen in de Buurt. Dit factsheet is met de resultaten uit 2020 een update van de [factsheet Sport en bewegen in de buurt \(2018\)](#).